PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R.
I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 67 (166) Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, poniedziałek 23 lipca 1928 r.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

POLSKA A Z. S. R. R.

Izwiestja, 21.VII. p. n. „Oblicze pacyfizmu“ zamieszczają korespondencję z Warszawy, omawiającą 26-ty kongres pokojowy, który się odbył w Warszawie. Koresp. przytacza na wstępie swoją rozmowę z b. ministrem Tuguttem, który zaznaczył, że „zadaniem komitetu wykonawczego Kongresu Pokoju, jest moralna propaganda pokoju, naogół jednak Komitet zajmuje się i to wiele, sprawami konfliktów międzynarodowych, w sprawie których zabiera swe stanowisko“. Zdaniem korespondenta — charakterystyka Kongresu, skreślona przez Thugutta, który powiedział, że „Kongres jest małem zwierciadłem Ligi Narodów“, jest słuszna, gdyż „Kongres warszawski był całkowitem odzwierciadleniem tej instytucji (Ligi Nar.), do koła której gromadzą się wszystkie międzynarodowe intrygi polityczne“. Bratin podkreśla „antysowieckie wystąpienie Lafontena, uznającego konieczność zbrojenia się Polski“, wystąpienie wicemin. Spraw Zagr. Wysockiego „przeciwko rewizji traktatów“ i wystąpienie „pacyfistów“ przeciwko Litwie. Następnie Bratin przytacza swoja rozmowę ze Szwedem Linhagenem, który zgłosił rezolucję w sprawie natychmiastowego rozbrojenia, opierając się na projekcie Związku Sowieckiego, a która została odrzucona. Zdaniem Linhagena — uchwalona na kongresie rezolucja w sprawie rozbrojenia „o rozbrojeniu mówi bardzo mało, a raczej specjalnie osłania przygotowywane zbrodnie wojenne‘. W końcu Bratin przytacza artykuł „Naszego Przeglądu“, w związku z zakończeniem Kongresu, przyczem podkreśla, że do wynurzeń gazety burżuazyjnej nic dodać nie pozostaje, a „pacyfiści polscy, o których wspominał — Nasz Przegląd — odetchnęli swobodnie po zakończeniu Kongresu, zdjęli swoje odznaki pacyfizmu i poszli pisać artykuły o prowokacyjnem zachowaniu się Litwy oraz o wojennych przygotowaniach, nieodzownych wobec wschodniego sąsiada“.

Izwiestja, 22.VII. podając doniesienie „Ilustrowanego Kurjera Codziennego“, iż kompanja prasy polskiej, skierowana przeciwko poselstwu sowieckiemu w związku ze sprawą Turka, inspirowana była przez drugi oddział polskiego Sztabu Generalnego, zaznaczają, że w tych warunkach cała ta historja otrzymuje zupełnie nowe rozwiązanie, wysuwające naturalnie kwestję, w jakiej mierze wystąpienia Turka wobec poselstwa sowieckiego dokonane były z jego własnej inicjatywy. Sprawa Turka — piszą „Izwiestja“ — jest nową ilustracją anormalnego położenia, w jakiem znajduje się poselstwo sowieckie w Warszawie.

Prawda, 21.VII. donosi z Bukaresztu, że „przyjazd francuskiego generała Lerond do Rumunji znajduje się w ścisłym związku z rokowaniami wojennemi pomiędzy Francją, Polską i M. Entent‘ą, oraz z mającemi się, rzekomo, odbyć manewrami armji sowieckiej na pograniczu polsko-rumuńskiem“... „Izwiestja“ piszą, że bukaresztеński dziennik „Łapta“ zaznacza, iż prasa rumuńska podkreśla wojskową solidarność pomiędzy Francją, Polską i M. Ententą. Wiedeńskie i budapeszteńskie dzienniki pozatem, mimo oficjalnych zaprzeczeń, przytaczaja pogłoski o tem, że marsz. Piłsudski znajduje się incognito w Rumunji, oraz, że adjutant jego pułk. Beck ostatniemi czasy dwa razy był w Bukareszcie.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE PARTYJNE.

ROZWÓJ KPBU. Proletarśka Prawda, 8.VII. omawia etapy rozwoju KPBU. Pismo stwierdza, że ukraińska partja komunistyczna bolszewików powstała w chwilę rozpanoszenia się najgorszej reakcji na Ukrainie. Po obaleniu władzy Skoropadskiego partja rozciągnęła swe wpływy na całą Ukrainę Wschodnią. Lecz dopiero w 1920 roku odniosła partja zwycięstwo ostateczne nad kontr-rewolucją i wrogiem zewnętrznym. W życiu partji rozpoczął się okres pokojowego rozwoju i udziału w życiu gospodarczym. Początek tego udziału był bardzo ciężki, lecz partja go przetrwała i wzmocniła swój autorytet. W 1924 roku zlikwidowano ukraińską partję komunistyczną (UKP.), której członkowie wyrzekli się swych nacjo-

nalistycznych poglądów opozycyjnych i uznali słuszność programu KPBU. Liczba członków KPBU wzrasta nieustannie. Dnia 1-go lipca 1925 roku partja liczyła 124.547 członków, dnia 1-go lipca 1927 roku — 177.427 członków. Z tego w 1925 roku na wsi było 21.000 komunistów, w 1927 roku — 37.700 komunistów. Obecnie przed partją stoi zadanie dokonania rewolucji kulturalnej, podniesienia poziomu oświecenia mas, rozstrzygnięcia zagadnienia ukrainizacyjnego i zwalczania wpływów kontr-rewolucyjnych, opozycyjnych i nacjonalistycznych, zarówno ukraińskich, jak i rosyjskich.

ŻYCIE GOSPODARCZE.

PRZEMYSŁ AUTOMOBILOWY W ZSRR. Izwiestja, 18.VII. podaje, że w składzie zakładów Iżorskich w Leningradzie utworzona będzie fabryka samochodów. Koszta budowy fabryki wyniosą 17 miljonów rubli. Produkcja doprowadzona będzie w ciągu 5 lat do 5 tysięcy samochodów rocznie. Koszta budowy samochodu wyniosą 6890 rubli. Niektóre części składowe samochodów importowane będą z poza granic ZSRR. O ile produkowanie tych części da się zorganizować na miejscu, termin otwarcia fabryki przyśpieszony będzie o 2 lata. Spowoduje to jednak dodatkowe koszta w wysokości 6 miljonów rubli.

POLITYKA APROWIZACYJNA. Izwiestja, 18.VII ogłasza w art. wst. komentarze do uchwały plenum C. K. partji w sprawie polityki aprowizacyjnej. Wobec zaniechania stosowania administracyjnych środków regulacyjnych na rynku zbożowym, rząd ZSRR. zmuszony jest regulować sytuację na tym rynku za pomocą środków ekonomicznych. Do tych środków należy podwyższenie urzędowych cen zboża na sowieckim rynku wewnętrznym. Decyzja o tem podwyższeniu posiada pierwszorzędne znaczenie. Niektórzy krytycy tej decyzji zapytują, dla jakich powodów nie powziął rząd ZSRR. tej decyzji wcześniej. Pismo tłómaczy, że decyzja tego rodzaju ogłoszona przed realizacją zbiorów posiada inne znaczenie, niż podwyższenie cen zboża, dokonane podczas roku gospodarczego. W tym drugim wypadku podwyższenie cen zboża mogłoby być tłumaczone jako kapitulacja rządu przed „kułakiem". Obecnie należy uprzedzić, iż podwyższenie cen zboża nie jest bynajmniej pierwszym krokiem po drodze ku dalszej zwyżce. Rząd utrzyma wprowadzane obecnie ceny w ciągu całego roku gospodarczego, aby nie stwarzać przez dalszą podwyżkę cen premji dla tych niesumiennych płatników podatku rolnego, którzy zwlekają z opłacaniem tego podatku.

NOTATKI I INFORMACJE.

RÓŻNE.

MAJĄTEK OBYWATELI SOWIECKICH W POLSCE. Zaria Wostoka, 6.VII. ogłasza wezwanie do obywateli sowieckich, którzy posiadali przed dniem 18 marca 1921 roku nieruchomy lub ruchomy majątek w Polsce, do zarejestrowania tego majątku we własnym interesie w powiatowych komitetach wykonawczych. Komunikat w sprawie powyższej wspomina, m. in. o tem, że władze polskie wprowadziły szereg ograniczeń prawnych, które spowodowały w niektórych wypadkach utratę majątku obywateli ZSRR. w Polsce. Stracony wskutek tych ograniczeń majątek również ma być zarejestrowany.

SYTUACJA POLITYCZNA W GRUZJI. Zaria Wostoka, 6.VII. ogłasza treść przemówienia sekretarza C. K. związku młodzieży komunistycznej w GSRR. Gogoberidzego na posiedzeniu plenarnem C. K. tego związku. W przemówieniu tem dotknął Gogoberidze większości zagadnień, z których się składa sytuacja polityczna w Gruzji sowieckiej. Po wstępnym oświadczeniu o przygotowaniach, czynionych przez burżuazję państw imperjalistycznych dla walki w ZSRR., Gogoberidze powiedział, że czynniki kontr-rewolucyjne wewnątrz państwa sowieckiego podnoszą również głowę. Wpływ tych czynników tłómaczy wypadki rozkładu organizacji partyjnych w Gruzji. Cele, do których partja komunistyczna powinna dążyć, wskazał C. K. sowieckiej partji komunistycznej podczas swej sesji kwietniowej. Są to: samokrytyka, kontrola nad administracją sowiecką i ciągła baczność polityczna. Administracja sowiecka i przemysł posiadają liczne wady, które należy zwalczać. Na wsi powinna partja i związki młodzieży komunistycznej dbać o potrzeby biedoty „wiejskiej i średnio-zamożnego włościaństwa, zwalczając wpływy „kułaków". Walka z religją pozostaje ważnym odcinkiem „frontu ideologicznego" organizacji partyjnej w Gruzji. Wpływ cerkwi i innych organizacji religijnych wzrasta. Ze szczególnym naciskiem należy to podkreślić w stosunku do ludności mahometańskiej. Antysemityzm, jako niebezpieczne zjawisko polityczne, nie istnieje prawie w Gruzji, natomiast partja i związek młodzieży komunistycznej mają do zwalczania niechęć mniejszości żydowskiej w stosunku do władzy sowieckiej. Wielce niebezpiecznym zjawiskiem jest wpływ mieńszewików na młodzież akademicką i szkolną. Młodzież ta po ukończeniu szkół sowieckich wstępuje do tajnych związków przeciwsowieckich. Zaledwie 6% młodzieży szkolnej należą do związku młodzieży komunistycznej. W dalszym ciągu swego przemówienia, omawiając życie prywatne członków związku i stosunki w organizacji związkowej, Gogoberidze wskazał, m. inn. na niechętny stosunek członków związku do armji czerwonej i szczególniej do GPU.

ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

Zaria Wostoka, 1.VII. Kawa po warszawsku. (O stosunku Polski do ZSRR. i do emigracji rosyjskiej).

Orka, 7.VII. Aktor, który nie ustąpił ze sceny. (O Marszałku Piłsudskim).

Wisty WUCWK. 10.V. Bez dyskusji (O stosunku Marsz. Piłsudskiego do Rządu i Sejmu).

Słowo. 18.VII. Dwa projekty wskrzeszenia niepodległej Ukrainy. (komunikat praskiej ajencji „Russunjon" o zjeździe emigracji ukraińskiej).

Zak. Gr. Prac. Dr., S. z. o. o., Nowy Świat 54, tel. 15-56 i 242-40

Drukowane na prawach rękopisu.